

Edistetään hyvinvointia ja kansalaisyhteiskunnan elinvoimaa globaalisti

Tulevan kahden vuoden aikana SOSTEn kansainvälisen toiminnan tavoitteena on edistää ihmisten hyvinvointia ja järjestöjen elinvoimaa. SOSTEn tavoitteena on lisäksi tukea verkostojen kautta sosiaali- ja terveysjärjestöjen vaikuttamista eurooppalaiseen ja globaaliin sosiaali- ja terveyspolitiikkaan. SOSTE haluaa nostaa eurooppalaisia ja kansainvälisiä sosiaali- ja terveyspoliittisia sekä kansalaisyhteiskuntaan liittyviä teemoja kansalliseen keskusteluun. Tavoitteena on lisäksi edistää muualta maailmasta saatujen hyvien käytäntöjen käyttöönottoa Suomessa ja globaalisti.

SOSTE suosittelee:

- Kansallisessa, eurooppalaisessa ja globaalissa politiikassa on tavoiteltava kestävä kehitystä, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon
- Köyhyyttä, syrjäytymistä ja eriarvoisuutta on pitkäjänteisesti vähennettävä
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on nostettava politiikan keskiöön. Terveys kaikissa politiikoissa -ajattelua on levitettävä määrätietoisesti.
- Hyvinvointitalous-ajattelua on levitettävä niin Euroopassa kuin globaalisti.
- Ihmisten ja järjestöjen osallisuutta on lisättävä ja vahvistettava kansalaisyhteiskunnan roolia demokratian kulmakivenä.

Lisää poikkisektoraalisuutta EU-ohjausjaksoon

Eurooppalainen ohjausjakso (European Semester) on Euroopan unionissa toteutettava talous-, finanssi-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikan koordinointisykli. Se on osa EU:n talouden ohjausjärjestelmää. Eurooppalaisen ohjausjakson aikana jäsenmaat mukauttavat budjetti- ja talouspolitiikkansa EU:n tasolla sovittuihin tavoitteisiin ja sääntöihin. EU-komissio antaa vuosittain toukokuussa jäsenmailleen maakohtaisia suosituksia.

SOSTE JA EAPN-Fin pyrkivät vaikuttamaan Suomen toimintaan EU-ohjausjakson puitteissa. Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto EAPN-Fin ja SOSTE laativat vuosittain omat suosituksensa ja tiedottavat niistä.

Vuonna 2021 ohjausjaksoa on mukautettu väliaikaisesti, jotta sitä voidaan koordinoida elpymis- ja palautumistukivälineen kanssa. Maaraportit korvataan komission arvioinneilla elpymis- ja palautumissuunnitelmien sisällöstä. Komissio ei vuonna 2021 esitä maakohtaisia rakenteellisia suosituksia niille jäsenmaille, jotka ovat toimittaneet elpymis- ja palautumissuunnitelman. SOSTE on tehnyt vaikuttamistyötä Suomen elpymissuunnitelman sisältöihin ja seuraa sen toimeenpanoa.

SOSTE suosittelee:

- Euroopan komission Suomelle antamissa suosituksissa on näyttävä nykyistä vahvemmin köyhyyden vähentäminen sekä koulutus-, sosiaali- ja terveyspolitiikka.

Euroopan unionin sosiaalista ulottuvuutta on vahvistettava talouspolitiikan rinnalla

Sosiaalisten oikeuksien pilarissa määritellään keskeiset periaatteet, joilla tuetaan toimivia ja oikeudenmukaisia työmarkkinoita ja sosiaaliturvajärjestelmiä euroalueella. Vuonna 2021 julkistettiin ja hyväksyttiin pilarin toimeenpanosuunnitelma, jonka jalkauttamiseen vaikuttaminen on SOSTELLE keskeistä. Sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi SOSTEn asiantuntijat työskentelevät muun muassa EAPN:ssä, sosiaalijaostossa ja sosiaalipolitiikkaverkostoissa.

SOSTE vaikuttaa aktiivisesti pilarin toimeenpanoon kuulemisten ja verkostojensa kautta, komissiolle annetun pilarin toimeenpanoa koskevan lausunnon mukaisesti.

SOSTE suosittelee:

- EU:n sosiaalista ulottuvuutta on pitkäjänteisesti vahvistettava talouspolitiikan rinnalla.

Vaikuttaminen Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työskentelyn kautta

SOSTEn tavoitteena on tehdä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean työtä tutuksi jäsenilleen ja viestiä ETSK:ssa käsitellyssä olevista, SOSTELLE tärkeistä asioista.

SOSTE tekee aktiivista vaikuttamistyötä ETSK:n kannanmuodostukseen sosiaali- ja terveystaloudellisesti sekä kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiin ja osallisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja aloitteissa.

Hyvinvointitalousajattelun vahvistaminen päätöksenteossa

SOSTEn tavoitteena on edistää hyvinvointitalousajattelua siten, että SOSTEn luomat käsitteet hyvinvointitalous ja hyvinvointi-investoinnit antavat lisää tilaa hyvinvoinnin tärkeyttä korostavalle keskustelulle ja päätöksenteolle myös Euroopassa. Tavoitteena on myös, että hyvinvointitalous-ajattelu antaa viitekehysten toiminnan kehittämiseksi. Hyvinvointitalousajattelua viedään ja on jo viety esimerkiksi SHE:n (Schools for Health in Europe) toimintaan.

SOSTE tukee Suomen aloitetta hyvinvointitalousajattelun edistämiseksi Euroopassa ja EU:n päätöksenteossa. Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella sosiaali- ja terveysministeriön johdolla tehty aloite on saanut osakseen paljon kiinnostusta. Seuraavaksi se pitää jalkauttaa konkreettiseksi politiikkaohjelmaksi EU:ssa esimerkiksi osana Sosiaalisten oikeuksien pilarin toimintasuunnitelman toimeenpanoa.

SOSTE vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä Wellbeing Economy Alliancen eri toimijoiden kanssa ja suunnittelee yhdessä kestävän jälleenrakennuksen ohjelmaa (Build Back Better). SOSTE seuraa hyvinvointitaloudesta käytävää kansainvälisesti keskustelua ja reagoi tukemalla hyviä avauksia.

SOSTE suosittelee:

- Hyvinvointitalous-ajattelua on määrätietoisesti edistettävä sekä Euroopassa että globaalisti.

Kestävän kehityksen saavuttaminen edellyttää yhteisiä ja maailmanlaajuisia toimia

Kestävän kehityksen uudet tavoitteet vahvistettiin kaikkien YK-maiden kesken YK:n yleiskokouksessa syyskuussa 2015. Kestävän kehityksen saavuttaminen edellyttää yhteisiä ja maailmanlaajuisia toimia ja ratkaisuja, myös Suomelta.

SOSTE on mukana Kestävän kehityksen toimikunnassa, joka edistää Agenda 2030 toimeenpanoa Suomessa. Lisäksi kestävän kehityksen parissa työskennellään Agenda 2030-järjestöverkostossa sekä kestävän kehityksen seurantaverkostossa. SOSTE tiedottaa, osallistuu kansallisen ja paikallisen tason suositusten laatimiseen ja edistää suositusten viemistä käytäntöön osana omaa vaikuttamistoimintaansa.

Vuonna 2021 SOSTE osallistuu aktiivisesti Suomen kestävän kehityksen tiekartan laatimiseen, sekä kestävän kehityksen indikaattorien päivittämiseen.

Ilmastonmuutosta on torjuttava sosiaalisesti oikeudenmukaisesti ja edistettävä kestävää jälleenrakennusta

SOSTE viestii ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen merkityksestä hyvinvoinnille päättäjille ja järjestöille. Kansainvälisessä työssä SOSTEn tavoitteet ilmastonmuutoksen torjunnassa kytkeytyvät erityisesti kestävän jälleenrakennuksen ja kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen.

Kansallisella tasolla SOSTEn tavoitteena on se, että päätöksenteossa huomioidaan ilmastonmuutoksen vaikutukset ihmisten hyvinvointiin. Ilmastotoimilla on usein myös sosiaalisia vaikutuksia. Vihreällä elvytyksellä voidaan edistää kestävää jälleenrakentamista ja hillitä ilmastonmuutosta oikeudenmukaisesti. Kestävä jälleenrakentaminen liittyy tiiviisti myös ihmisen hyvinvointiin, sillä ilmastonmuutos on uhka myös ihmisen terveydelle, hyvinvoinnille sekä eriarvoisuuden kasvulle.

Vihreällä elvytyksellä luodaan kannustimia kehittää yhteiskuntaa kestävämmäksi. Kun koronakriisin jälkeen elvytysrahaa lasketaan liikkeelle huomattavia määriä, sillä kannattaa ratkoa samanaikaisesti myös ilmastokriisin uhkaa. Kestävä elvytys eli toimet, jotka edistävät päästöjen vähentämistä ja nostavat kokonaiskysyntää, näyttävät myös taloudellisesti tehokkaina keinoina koronan jälkeisessä jälleenrakennuksessa.

SOSTE suosittelee:

- Siirtyminen vähäpäästöisempään yhteiskuntaan on toteutettava sosiaalisesti kestävästi.
- Oikeudenmukaisella siirtymällä voidaan parantaa ilmastotoimien hyväksyttävyyttä.
- Kestävä jälleenrakentaminen on olennainen osa kestävän kehityksen mukaisen yhteiskunnan rakentamista ja oikeudenmukaisen siirtymän turvaamista. Kestävää jälleenrakennusta on edistettävä sekä Suomessa että EU:ssa.

Vapaata kansalaisyhteiskuntaa on vahvistettava ja järjestöjen EU-vaikuttamisen valmiuksia kehitettävä

SOSTE työskentelee vapaan, vahvan ja vaikuttavan kansalaisyhteiskunnan edistämiseksi Euroopassa ja globaalisti. Lisäksi tavoitteena on, että sote-järjestöjen kannat vaikuttavat kansainvälisten verkostojen ja kokousten päätöksentekoon sekä näkyvät Suomen EU-kannoissa.

Vuonna 2021 SOSTE toteuttaa ulkoministeriön tuella Eurooppa-tiedotushankkeen, jonka tavoitteena on erityisesti järjestöjen EU-vaikuttamisen valmiuksien kehittäminen. Hankkeessa viestitään lisäksi kestävästä elpymisestä, eurooppalaisesta demokratiakehityksestä ja ihmisoikeusteemoista.

SOSTEn suosittelee:

- Vapaata, vahvaa ja vaikuttavaa kansalaisyhteiskuntaa on edistettävä sekä Euroopassa että globaalisti.

- Järjestöjen valmiuksia vaikuttaa EU:n asioihin on vahvistettava.

Pohjoismaista yhteistyötä on vahvistettava

Suomi johtaa Pohjoismaiden ministerineuvostoa vuonna 2021. Puheenjohtajakauden ohjelmassa korostuu kansalaisyhteiskunnan aktiivinen kumppanuus Pohjoismaiden julkisen sektorin kanssa.

SOSTE korostaa vahvan ja avoimen yhteistyön sekä avoimen vuoropuhelun tärkeyttä pohjoismaisen hyvinvointivaltion perustan vakauttamisessa ja sosiaalisesti kestäväen Pohjolan luomisessa. SOSTE pyrkii luomaan verkostoja pohjoismaisen kansalaisyhteiskunnan sisällä sekä edistämään jäsentensä verkostoitumista pohjoismaissa.

Pohjoismaiset yhteistyöministerit ovat päättäneet perustaa pohjoismaisista kansalaisjärjestöistä koostuvan verkoston, jonka tavoitteena on saada järjestöt mukaan pohjoismaisen yhteistyön uuden Visio 2030:n toteuttamiseen. Verkoston tavoitteena on vahvistaa Pohjoismaiden kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävää yhteistyötä ja lisätä sen tavoitteellisuutta ja koordinoitua vision toteuttamiseksi ("Pohjolasta tulee maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä"). Vision toteuttamiseksi Pohjoismaiden ministerineuvoston työssä priorisoidaan seuraavien neljän vuoden aikana kolmea strategista painopistealuetta: vihreä Pohjola, kilpailukykyinen Pohjola ja sosiaalisesti kestävä Pohjola. SOSTE on hakenut jäsenyyttä verkostoon, joka aloittaa työn Visio 2030:n kanssa syksyllä 2021.

SOSTE suosittelee:

- Pohjoismaisen hyvinvointivaltion turvaamisessa ja sosiaalisesti kestäväen Pohjolan luomisessa olennaista on vahva ja avoin yhteistyö eri toimijoiden kesken. Kansalaisjärjestöt ovat keskeinen osa yhteistyötä.

Lisätietoja:

Eriyisiasiantuntija Kirsi Marttinen, kirsi.marttinen@soste.fi, p. 050 531 4244